

252.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 18 marca 1932 r.

o kosztach sądowych na obszarze sądów apelacyjnych poznańskiego i toruńskiego i sądu okręgowego katowickiego.

ROZDZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. W postępowaniu przed sądami powszechnymi w sprawach, toczących się na zasadzie ustawy postępowania cywilnego, ordynacji upadłościowej, rozporządzenia o zapobieganiu upadłości, ustawy o przymusowym przetargu i zarządzie nieruchomości oraz ustawy o przymusowej likwidacji jednostki kolejowej, pobierane będą koszty sądowe (opłaty sądowe i koszty postępowania) według niniejszej ustawy.

Art. 2. O ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, obowiązany do uiszczenia kosztów sądowych jest ten, kto spowodował czynność lub postępowanie podlegające opłacie lub ten, kto w myśl rozstrzygnięcia sądowego lub ugody ponosić koszty jest zobowiązany.

Przepis powyższy w niczem nie narusza przepisów o ponoszeniu kosztów w myśl obowiązujących ustaw postępowania.

Art. 3. Uwolnienie od kosztów sądowych (opłat sądowych i kosztów postępowania) służy:

1) osobom, którym sąd przyznał prawo ubogich w zakresie, określonym ustawą postępowania cywilnego;

2) kuratorowi, wyznaczonemu przez sąd do zastępowania strony, nieznannej z miejsca pobytu.

W zakresie, w którym w myśl niniejszego przepisu strony są zwolnione od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, koszty postępowania uiszcza tymczasowo Skarb Państwa.

Art. 4. Uwolnienie od opłat sądowych służy:

1) Skarbowi Państwa;

2) instytucjom prawa publicznego, zwolnionym od tych opłat na mocy szczególnych przepisów;

3) zarządcy masy upadłościowej oraz wydziałowi i radzie wierzycieli od wszelkich opłat jedynie w postępowaniu upadłościowym;

4) dłużnikowi upadłemu w postępowaniu upadłościowym od opłat od podań i załączników, składanych w tem postępowaniu;

5) nadzorcy sądowemu od opłat od podań i załączników, składanych sądowi nadzorującemu z tytułu wykonywania nadzoru;

6) dłużnikowi w postępowaniu, zapobiegającym upadłości, od opłat od podań i załączników, składanych w tem postępowaniu.

Uwolnienie od opłat nie zwalnia od obowiązku uiszczenia kosztów postępowania.

Art. 5. Jeżeli na przeciwnika strony zwolnionej od kosztów lub opłat sądowych włożony będzie obowiązek ponoszenia kosztów w całości lub w części, koszty sądowe lub opłaty, nieuiszczone z powodu zwolnienia, będą ściągnięte od tegoż przeciwnika w całości lub w odpowiedniej części po uprawomocnieniu się orzeczenia sądu.

W przypadku uwolnienia na podstawie prawa ubóstwa ma zastosowanie przepis § 123 u. p. c.

W razie uchylecia kurateli lub ujawnienia majątku osób, dla których ustanowiono kuratora, koszty sądowe, od których kurator był zwolniony, będą ściągnięte od strony działającej przez kuratora. Przepis ten ma odpowiednio zastosowanie w razie cofnięcia prawa ubogich.

Art. 6. Postępowanie o przyznanie prawa ubogich, o uznanie za zmarłe osób zaginionych na wojnie (§ 960 do 970 u. p. c.) oraz postępowanie przed sądami polubownymi wolne są od opłat sądowych.

Art. 7. Opłata sądowa winna być uiszczona przy wniesieniu pisma lub przy zgłoszeniu wniosku, podlegającego opłacie.

Zadna czynność nie będzie podjęta na skutek pisma od którego nie została uiszczona należna opłata sądowa. Pismo takie będzie zwrócone, jeżeli wnoszący je w ciągu siedmiu dni od daty doręczenia mu wezwania o uzupełnienie braku nie uiszczy przypadającej opłaty lub jej nie uzupełni do należytej wysokości. Termin siedmiu dni może być odpowiednio przedłużony, jeśli chodzi o pisma, wpływające od osób, zamieszkałych zagranicą, a wnoszący nie ma w kraju zastępcy.

Termin uważa się za dochowany, jeżeli przed jego upływem opłatę nadano na pocztę lub wpłacono na konto danego sądu przez Poczтовую Kasę Oszczędności.

Wnioski, podlegające opłacie, które się składa przez oświadczenie do protokołu, nie będą przyjęte, jeżeli jednocześnie nie zostanie uiszczona opłata.

Art. 8. Przepis artykułu poprzedzającego ma odpowiednie zastosowanie w przypadku, gdy w wyniku sprawdzenia wartości przedmiotu sporu, w wyniku zmiany lub rozszerzenia żądania albo wskutek zmiany rodzaju postępowania przypadać będzie opłata wyższa od poprzednio uiszczonej.

Art. 9. Przewodniczący wydaje zarządzenia co do wezwania o uiszczenie opłaty i co do zwrócenia pism, nieopłaconych należycie.

Jednakże uchwały co do zwrócenia wydaje sąd na posiedzeniu niejawnym, jeżeli opłata przypada od rewizji, od skargi nieważności lub od skargi o wznowienie wniesionych do sądu drugiej instancji albo do

Sądu Najwyższego, lub wreszcie od zażalenia do Sądu Najwyższego.

Od zarządzenia co do wezwania o uiszczenie opłaty niema zażalenia.

Od zarządzenia przewodniczącego co do zwrócenia pisma służy przedstawienie do sądu danej instancji w ciągu 7 dni od daty doręczenia tego zarządzenia. Sąd wydaje orzeczenie na posiedzeniu niejawnem.

Od uchwały sądu, powziętej w myśl ustępu poprzedzającego, tudzież od zarządzenia sędziego, orzekającego jednoosobowo co do zwrócenia pisma, służy natychmiastowe zażalenie w myśl § 577 u. p. c.

Art. 10. Wymiaru kosztów sądowych dokonywa sekretarz sądowy w przypadku:

1) ujawnienia majątku kuranda i cofnięcia kurateli lub prawa ubogich;

2) nałożenia kosztów procesowych na przeciwnika strony, uwolnionej od kosztów lub opłat sądowych, oraz w przypadku § 123 ust. I u. p. c.;

3) gdy w myśl niniejszej ustawy uiszczenie opłaty zależne jest od urzędowego wymiaru.

Koszty powyższe uiszczyć należy w ciągu 14 dni, licząc od dnia doręczenia stronie nieobecnej nakazu płatniczego lub stwierdzonego protokółarnie ogłoszenia wymiaru stronie obecnej.

Kwoty, nieuiszczone w tym terminie, będą ściągane w drodze egzekucji.

Art. 11. Przeciw wymiarowi, skutecznionemu przez sekretarza sądowego, służy przedstawienie do sądu danej instancji w ciągu siedmiu dni, licząc od dnia doręczenia nakazu płatniczego lub ustnego zawiadomienia.

Sąd wydaje orzeczenie bez poprzedniej ustnej rozprawy. W wydziałach załatwienie przedstawienia należy do przewodniczącego lub sędziego wyznaczonego.

Od uchwały służy natychmiastowe zażalenie w myśl § 577 u. p. c.

Przedstawienie lub zażalenie można wnieść przez oświadczenie do protokołu przed sekretarzem sądowym lub na piśmie bez podpisu adwokata.

Przedstawienie i zażalenie same przez się nie odraczają terminu płatności.

Opłaty, uchylone w całości lub w części prawomocnem orzeczeniem, będą w granicach uchylenia zwrócone stronie z urzędu.

Art. 12. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, określi sposób uiszczania opłat.

Art. 13. Prawo Skarbu Państwa do żądania nieuiszczonej opłaty sądowej przedawnia się z upływem lat trzech, licząc od dnia, w którym opłatę należało uiszczyć.

Prawo strony do żądania zwrotu opłaty sądowej przedawnia się z upływem lat trzech od dnia powstania tego prawa.

Art. 14. Groszowe końcówki opłat, obliczonych według stopy procentowej, przewidzianej w niniejszej ustawie, niepodzielne przez dziesięć, zaokrągliła się wzwyż do kwoty w ten sposób podzielnej.

W ten sposób obliczona suma opłaty nie może wynosić mniej jak 2 zł, a w sprawach, należących do właściwości sądów okręgowych — mniej aniżeli 10 zł.

ROZDZIAŁ II.

Opłaty sądowe w postępowaniu spornem i egzekucyjnym.

Art. 15. W postępowaniu, toczącym się na zasadzie ustawy postępowania cywilnego i ustawy o przymusowym przetargu i zarządzie nieruchomości, opłatami sądowymi są:

- 1) wpis stosunkowy;
- 2) opłata od podań i załączników;
- 3) opłata kancelaryjna.

Oddział I.

Wpis.

Art. 16. Wysokość wpisu stosunkowego, zależna jest od wartości przedmiotu sporu i wynosi 3% tej wartości, przyczem każde rozpoczęte 100 zł liczy się za pełne.

Art. 17. Wartość przedmiotu sporu oznacza się według §§ 3 do 9 u. p. c. i § 148 ordynacji upadłościowej ze zmianami, zawartymi w artykułach następujących.

Art. 18. Jeżeli przedmiotem sporu jest istnienie lub czas trwania stosunku najmu lub dzierżawy przez czas dłuższy niż jeden rok, wówczas wartość przedmiotu sporu stanowi kwota jednorocznego czynszu.

Przy roszczeniach o należne z ustawy utrzymanie, wartość prawa do powtarzających się świadczeń, o ile ogólna suma żądanych świadczeń nie jest mniejsza, określa się na pięciokrotną kwotę rocznych świadczeń. To samo ma zastosowanie przy roszczeniach o zapłatę renty pieniężnej, jako odszkodowania za śmierć i uszkodzenia cielesne.

Gdy roszczenie dotyczy należnego utrzymania na czas trwania sporu małżeńskiego, wówczas wartość przedmiotu sporu określa się kwotą jednorocznych świadczeń.

Art. 19. Jeżeli przedmiotem sporu są w całości lub części prawa niemajątkowe, albo jeżeli w chwili wytoczenia sprawy wartość przedmiotu sporu nie da się określić, wpis oznaczy tymczasowo przewodniczący w sądzie okręgowym od 30 zł do 700 zł, a w sądzie grodzkim od 3 zł do 30 zł.

Od zarządzenia w sądzie grodzkim co do tymczasowego oznaczenia wysokości wpisu niema środka odwoławczego.

Od zarządzenia przewodniczącego w sądzie okręgowym służy przedstawienie do tegoż sądu w terminie siedmiodniowym od daty zawiadomienia strony o oznaczeniu wysokości wpisu. Sąd w składzie trzech sędziów rozstrzyga na posiedzeniu niejawnem uchwałą, od której niema środka odwoławczego.

Termin do uiszczenia wpisu, tymczasowo oznaczonego, rozpoczyna się od daty doręczenia uchwały stronie interesowanej.

Suma ostateczna wpisu określona będzie przez sąd przy wydaniu orzeczenia, kończącego postępowanie w pierwszej instancji, przy czym zaliczona będzie kwota, tymczasowo pobrana.

Art. 20. Jeżeli z roszczeniem niemajątkowym połączone jest roszczenie majątkowe, które się z pierwszego wywodzi, wówczas tylko jedno roszczenie, a mianowicie o wyższej wartości, służy za podstawę do oznaczenia wartości przedmiotu sporu.

Przepis ten ma również zastosowanie w przypadku połączenia roszczeń, wymienionych w § 254 p. c.

Art. 21. Ulegające opłacie wpisu stosunkowego pisma lub zastępujące je wnioski, składane do protokołu, dotyczące tylko części przedmiotu sporu, podlegają opłatom tylko w stosunku do wartości tej części.

Art. 22. W postępowaniu egzekucyjnym podstawą obliczenia opłaty jest suma egzekwowanego roszczenia. Jeżeli jednak przedmiot, do którego skierowana jest egzekucja, posiada mniejszą wartość, to ta mniejsza wartość będzie podstawą do obliczenia opłaty.

Jeżeli egzekucję prowadzi się celem zaspokojenia roszczeń niepieniężnych, wówczas wartość przedmiotu sporu, ustalona w poprzedzającym egzekucję postępowaniu, będzie także podstawą do obliczenia opłaty w postępowaniu egzekucyjnym, dotyczącem tego samego roszczenia.

Art. 23. W każdym piśmie należy podać wartość przedmiotu sporu, o ile przedmiotem jego nie jest oznaczona suma pieniężna, lub też wartość ta nie została już poprzednio podana. Ten sam obowiązek istnieje dla oznaczenia wartości części przedmiotu, jeżeli ta tylko jest podstawą obliczenia opłaty.

Art. 24. Jeżeli celem oznaczenia właściwości sądu albo dopuszczalności środka odwoławczego wartość przedmiotu sporu została już przez sąd ustalona, wówczas ustalenie to będzie podstawą do obliczenia wysokości opłat, o ile nie mają zastosowania przepisy art. 18 i 20 ustawy niniejszej.

Pozatem ustalenie wartości szacunkowej dla obliczenia opłaty następuje uchwałą sądu, gdy sąd uzna to za wskazane, lub gdy zażąda tego strona przed zamknięciem rozprawy w pierwszej instancji z powodu zbyt wygórowanego oznaczenia wartości przez przeciwnika. Od uchwały sądu służy zażalenie w myśl § 567 i nast. u. p. c.

Koszty, powstałe przy sądowym ustaleniu wartości, poniesie strona, która je spowodowała przez zaniechanie podania wartości, albo przez podanie nieprawdziwej wartości, lub przez złożenie nieuzasadnionego wniosku o ustalenie.

Oznaczenie przez sąd wartości przedmiotu sporu w myśl niniejszego artykułu pozostaje bez wpływu na właściwość i skład sądu oraz na tryb postępowania.

Art. 25. Wpis stosunkowy pobiera się:

1) od skargi, skargi wzajemnej, skargi interwencyjnej głównej;

2) od odwołania;

3) od rewizji;

4) od skargi o nieważność lub skargi o wznowienie.

Art. 26. Połowę wpisu stosunkowego pobiera się:

1) od sprzeciwu od wyroku zaocznego (§ 338 u. p. c.), od sprzeciwu od nakazu wykonawczego (§ 700 u. p. c.);

2) od skargi w procesach z dokumentów (§ 583 u. p. c.) i z weksli (§ 604 u. p. c.); gdy jednak sprawa ma być skierowana do zwykłego postępowania, pobrana będzie dodatkowo druga połowa wpisu od strony, która zgłosiła wniosek o to postępowanie;

3) od skargi o uznanie niedopuszczalności postępowania polubownego, o uchylenie orzeczenia polubownego lub o wydanie wyroku wykonawczego (§ 1046 u. p. c.).

Art. 27. Jedną piątą część wpisu stosunkowego pobiera się:

1) od pisma z oznajmieniem przyłączenia się do sporu (interwencja uboczna § 70, 74 u. p. c.), oraz od pisma z oznaczeniem objęcia sporu w miejsce pozwanego (§ 76, 77 u. p. c.);

2) od podań o zabezpieczenie dowodu (§ 486 u. p. c.);

3) od podań o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym (§ 690 u. p. c.) i od podań o wydanie nakazu wykonawczego, jeżeli są wniesione osobno, gdy jednak sprawa ma być skierowana do zwykłego postępowania, dodatkowo będzie pobrana od powoda brakująca część wpisu;

4) od wniosków o pozbawienie własnej woli, lub o uchylenie takiegoż pozbawienia, o ile dla spraw tych właściwe są sądy grodzkie;

5) od podań, zawierających pierwszy wniosek w postępowaniu egzekucyjnym z wierzytelności pieniężnych i innych praw majątkowych (§ 828 do 863 u. p. c.) w postępowaniu egzekucyjnym celem uzyskania działania lub zaniechania (§ 883 do 892 u. p. c.) oraz w postępowaniu o złożenie przysięgi wyjawienia (§ 899 do 915 u. p. c.);

6) od podań o wydanie aresztu i tymczasowego zarządzenia (§ 920, 936 u. p. c.); od opozycji przeciw uchwale aresztowej i przeciw uchwale o tymczasowym zarządzeniu (§ 924, 936 u. p. c.), jak również od podań o zmianę lub uchylenie aresztu lub tymczasowego zarządzenia (§ 926 ust. 2, § 927, 936 u. p. c.);

7) od podań o wszczęcie postępowania wywoławczego (§ 947 u. p. c.) oraz od podań o zamknięcie wyplat (§ 1020 u. p. c.);

8) od podań o zarządzenie przymusowego przetargu lub przymusowego zarządu nieruchomości (§ 16, 146 do 152 ustawy o przymusowym przetargu);

9) od zażaleń.

Jeżeli interwencja uboczna została zgłoszona lub zażalenie złożone przed oznaczeniem wpisu, wpis od interwencji lub zażalenia obliczony będzie według tymczasowo oznaczonego wpisu do skargi.

Art. 28 Jedną dziesiątą część wpisu stosunkowego pobiera się od podań o mianowanie lub wyłączenie sędziego polubownego, o uznanie umowy po-

lubownej za wygasła lub o wydanie przez sąd zarządzeń, które sędziowie polubowni uznali za potrzebne (§ 1045 u. p. c.).

Art. 29. Jedną czwartą wpisu stosunkowego pobiera się:

1) od wartości przedmiotu ugody, zawartej w postępowaniu pojednawczem (§ 510 lit. c) u. p. c.), lub ugody, zawartej w sporze, o ile wartość przedmiotu ugody przewyższa wartość przedmiotu sporu;

2) za podział sumy wyegzekwowanej (§ 874 u. p. c., § 109, 155 ustawy o przymusowym przetargu) lub sumy odszkodowania z powodu wywłaszczenia (art. 53, 54, 109 ustawy, wprowadzającej kodeks cywilny), albo z powodu uszkodzenia gruntu wskutek budowli górniczych — od ogólnej sumy, przypadającej do rozdziału między wierzycieli.

Opłaty powyższe będą pobierane na podstawie urzędowego wymiaru. O ile masa rozdziałowa znajduje się w przechowaniu sądu, opłata wymieniona w punkcie 2 winna być z niej potrącona.

Art. 30. Od uchwały, którą udzielono, przybicia targu nieruchomości (§ 81 ustawy o przymusowym przetargu) pobiera się od sumy kupna opłatę w wysokości jednej piątej części wpisu stosunkowego.

Opłatę tę winien uiścić nabywca w ciągu dni trzydziestu po uprawomocnieniu się uchwały przybicia targu. Poświadczenie prawomocności uchwały przybicia targu może nastąpić po uiszczeniu opłaty.

Art. 31. Za czynności urzędu hipotecznego, sędziego prowadzącego rejestr okrętowy, lub rejestr zastawowy, spowodowane przez sąd wykonawczy, nie będą pobierane żadne opłaty z wyjątkiem opłat za wpis prawa własności nabywcy, wpis hipoteki zabezpieczającej lub wpis prawa zastawu dla roszczeń przeciw nabywcy.

Art. 32. Na żądanie strony będzie jej zwrócony wpis uiszczony od pisma w razie jego cofnięcia przed wydaniem pierwszego zarządzenia na skutek tego pisma.

Art. 33. Na żądanie strony będzie jej zwrócona:

1) połowa wpisu od skargi: a) w razie cofnięcia jej przed wydaniem rozstrzygnięcia ją załatwiającego, b) w razie odrzucenia skargi w pierwszej instancji z powodu niewłaściwości sądu, o ile zarazem sprawa nie została przekazana właściwemu sądowi, c) w razie wydania wyroku z uznania i wyroku orzekającego o skutkach cofnięcia lub zrzeczenia się skargi, o ile wyroki te zapadły przed wdaniem się w spór, oraz d) w razie zawarcia ugody w pierwszej instancji;

2) połowa wpisu od sprzeciwu, zażalenia, odwołania, rewizji, w razie cofnięcia ich przed wydaniem rozstrzygnięcia, je załatwiającego, albo w razie zawarcia ugody w danej instancji;

3) połowa wpisu od sprzeciwu, odwołania, rewizji i zażalenia w razie odrzucenia ich jako niedopuszczalnych.

Art. 34. Wpis, uiszczony od powództwa cywilnego, które w postępowaniu karnem pozostawio-

ne zostało bez rozpoznania (art. 75 lit. b) i art. 369 kodeksu postępowania karnego), zalicza się przy wniesieniu skargi o to samo roszczenie, jeżeli wytoczono ją przed upływem trzech lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia o pozostawieniu powództwa bez rozpoznania.

Wpis, uiszczony od skargi, przekazanej przez sąd z powodu swej niewłaściwości innemu sądowi, będzie zaliczony na poczet kosztów sądowych, powstałych w tym sądzie.

Oddział II.

Opłata od podań i załączników.

Art. 35. Od każdego podania, oraz od protokólnych wniosków, złożonych poza rozprawą, i wogóle od każdego pisma, złożonego przez stronę, a nie ulegającego opłacie wpisu, pobiera się opłatę w toku postępowania przed sądami grodzkimi 0,50 zł, w toku postępowania przed sądami okręgowymi i wyższymi 3 zł.

Art. 36. Od każdego załącznika do pisma lub protokołu, złożonego przez stronę, pobiera się opłatę 0,50 zł.

Art. 37. Od opłaty od podań i załączników wolne są:

1) pisma, zawierające jedynie opozycję przeciw nakazowi zapłaty w postępowaniu upominawczem;

2) odpisy pism i egzemplarze, składane przez strony z przeznaczeniem dla strony przeciwnej;

3) pisma i wnioski do protokołu oraz załączniki, składane przez świadków, biegłych, tłumaczy i osoby trzecie, wezwane do złożenia dokumentów;

4) pisma stron, zawierające wyłącznie wskazanie miejsca zamieszkania, lub zawiadomienie o śmierci osób, biorących udział w sprawie;

5) pisma sądu polubownego lub sędziów polubownych;

6) podania o zwrot wpisu.

Oddział III.

Opłata kancelaryjna.

Art. 38. Za uwierzytelnione wypisy, odpisy, klauzule wykonawcze, zaświadczenia, wyciągi oraz inne dokumenty, wydane na podstawie akt tylko na wniosek,

za informacje, udzielone na pisemne zapytanie przez sekretarza sądowy,

za sporządzone przez sąd odpisy pisma, które należy doręczyć z urzędu, jeśli strona zaniedbała nadać dostateczną ilość takich odpisów

pobiera się opłatę kancelaryjną w wysokości 1 zł, a w sądzie grodzkim 50 gr za każdą stronicę wydanego dokumentu, licząc 25 wierszy na stronicę.

Każda rozpoczęta stronica liczy się za całą.

Jeżeli pismo sporządzone jest w obcym języku lub jeśli zawiera tabelę, opłatę pobiera się w potrójnej wysokości.

Art. 39. Tytułem opłaty kancelaryjnej za wypisy orzeczeń, doręczane z urzędu, strona, która w da-

nej instancji ma obowiązek uiszczenia wpisu, wpłaca jednocześnie dziesiątą część tegoż wpisu, wazakże nie mniej jak 1 zł i nie więcej jak 50 zł.

ROZDZIAŁ III.

Opłaty w postępowaniu upadłościowym, w postępowaniu, zapobiegającym upadłości, oraz w postępowaniu przymusowej likwidacji jednostki kolejowej.

Art. 40. W postępowaniu upadłościowym, w postępowaniu, zapobiegającym upadłości, i w postępowaniu przymusowej likwidacji jednostki kolejowej, mają odpowiednie zastosowanie przepisy art. 16, 23, 24 ust. 2 i 3, art. 35 do 39 niniejszej ustawy i § 3 u. p. c.

Art. 41. Wpis stały w wysokości 50 zł pobiera się:

- 1) od podań wierzycieli o otwarcie upadłości;
- 2) od podań o otwarcie przymusowej likwidacji jednostki kolejowej.

Art. 42. Za przeprowadzenie postępowania upadłościowego pobiera się opłatę w wysokości pełnego wpisu stosunkowego.

W razie umorzenia postępowania upadłościowego opłata zmniejsza się do trzech dziesiątych wpisu stosunkowego, jeżeli umorzenie nastąpiło przed upływem czasu, zakreszonego do zgłoszenia roszczeń, a do połowy wpisu stosunkowego, jeżeli umorzenie nastąpiło po upływie tego czasu.

Opłaty się nie pobiera, jeżeli postępowanie zostało umorzone z powodu braku masy czynnej (§ 204 ord. upadł.).

Art. 43. Opłaty, wymienione w poprzedzającym artykule, oblicza się od sumy masy czynnej, jednakże koszty i długi masy upadłościowej, z wyjątkiem opłat sądowych w postępowaniu upadłościowym, wynagrodzenia zarządcy upadłościowego i wydziału wierzycieli, należy potrącić z masy czynnej. Przedmioty, na których służy prawo odrębnego zaspokojenia, będą uwzględnione tylko w kwocie, jaka pozostaje po zaspokojeniu prawa odrębności.

Jeżeli masa czynna jest większa od masy biernej, opłatę wymierza się według wartości masy biernej.

Za podstawę do obliczenia masy przyjmuje się stan w czasie ukończenia postępowania.

Art. 44. Dodatkowy rozdział (§ 166 ord. upadł.) wolny jest od dopłaty, o ile dotyczy sum i części majątku, w poprzednim postępowaniu ujawnionego. W przeciwnym razie należy pobrać dodatkową opłatę, stosownie do zwiększonej sumy masy czynnej.

Art. 45. W razie uchylenia upadłości wskutek końcowego rozdziału, opłatę za postępowanie upadłościowe obowiązany jest uiszczyć zarządca upadłości z majątku masy.

W razie uchylenia upadłości z powodu zawarcia przymusowej ugody lub w razie umorzenia upadłości opłaty te winien uiszczyć dłużnik upadły na podstawie urzędowego wymiaru.

Uchylenie upadłości nie może nastąpić przed uiszczeniem opłaty; umorzenie upadłości może nastąpić dopiero po zabezpieczeniu należnej opłaty.

Art. 46. Wnioski o odebranie przysięgi wyjawienia w myśl § 125 ordynacji upadłościowej oraz wnioski o zniewolenie do złożenia przysięgi są wolne od opłat.

Art. 47. Do wznowionego postępowania upadłościowego (§ 198 ord. upadł.), mają odpowiednie zastosowanie przepisy art. 41 do 46 z tą zmianą, że za przeprowadzenie wznowionej upadłości pobiera się połowę wpisu stosunkowego.

Art. 48. Jedną dziesiątą część wpisu stosunkowego pobiera się od złożonego przed wznowieniem postępowania upadłościowego wniosku o wydanie zarządzenia zabezpieczającego (§ 197 ord. upadł.) — od wartości przedmiotu zabezpieczenia.

W razie wznowienia upadłości, opłata ta będzie zaliczona na poczet opłaty za wznowione postępowanie upadłościowe.

Art. 49. Za postępowanie, zapobiegające upadłości, pobiera się opłatę:

- 1) w razie uchylenia odroczenia wypłat z powodu zawarcia układu zapobiegawczego — w wysokości jednej piątej wpisu stosunkowego;
- 2) w razie uchylenia odroczenia wypłat z innych przyczyn — w wysokości jednej dziesiątej wpisu stosunkowego.

Przy obliczeniu opłaty ma odpowiednie zastosowanie przepis art. 43. Do uiszczenia jej, na podstawie urzędowego wymiaru, obowiązany jest dłużnik.

Art. 50. Za przeprowadzenie przymusowej likwidacji jednostki kolejowej (§ 49 ustawy z 19 sierpnia 1895 r., w brzmieniu obwieszczenia z 8 lipca 1902 r. Zb. u. prusk. str. 237), pobiera się opłatę w wysokości pełnego wpisu stosunkowego, a jeżeli przymusowa likwidacja została umorzona (§ 50 teje ustawy) — w wysokości połowy wpisu stosunkowego.

Opłaty te oblicza się od ogólnej wartości części składowych jednostki kolejowej. Uiszczenie nastąpi z masy likwidacyjnej przez likwidatora. Uchylenie likwidacji, względnie jej umorzenie, nie może nastąpić przed zabezpieczeniem opłaty.

Art. 51. Zażalenia w postępowaniu upadłościowym, zapobiegającym upadłości i likwidacyjnym, podlegają opłacie wpisowej stałej w wysokości 20 zł.

ROZDZIAŁ IV.

Koszty postępowania.

Art. 52. Za każde doręczenie z urzędu, z wyjątkiem doręczeń, dokonywanych bezpośrednio w sekretariatach sądu, pobierana będzie opłata.

Wysokość tej opłaty, sposób jej uiszczenia oraz sposób zużycia sum, uzyskanych z tych opłat, określi rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości.

Art. 53. Jako dalsze koszty postępowania należy pobrać:

- 1) opłaty telegraficzne i za rozmowy telefoniczne zamiejscowe;
- 2) diety i koszty podróży, należne sędziom, urzędnikom i funkcjonariuszom sądowym za czynności poza budynkiem sądowym, przyczem ma odpowiednie zastosowanie § 115 ustawy o kosztach sądowych z dnia 25 lipca 1910 r. (Zb. u. prusk. str. 184);
- 3) wynagrodzenie świadków, biegłych i tłumaczy;
- 4) koszty przewozu osób, zwierząt i rzeczy, przechowywanie ich i żywienie;
- 5) koszty ogłoszeń sądowych w piśmie;
- 6) opłaty należne innym władzom, urzędnikom lub adwokatom za ich czynności;
- 7) koszty pobytu w areszcie.

Art. 54. Na pokrycie kosztów postępowania obowiązana jest złożyć zaliczkę strona, która wzięła o podjęcie czynności, połączonej z wydatkami; jeżeli obie strony wniosły o podjęcie czynności, zaliczkę winny uiścić obie strony w równych częściach lub w innym stosunku według uznania sądu.

Sąd oznaczy wysokość zaliczki i termin jej złożenia.

Wykonanie czynności zależne jest od uiszczenia zaliczki.

ROZDZIAŁ V.

Przepisy końcowe.

Art. 55. W razie dochodzenia w drodze procesu karnego roszczeń majątkowych, wynikających z przestępstwa, opłaty sądowe, należne w myśl art. 555 k. p. k. pobiera się według przepisów rozdziału I i II, przyczem od powództwa cywilnego, zabezpieczenia powództwa, apelacji i kasacji, przypadają opłaty jak od skargi, zarządzenia tymczasowego, odwołania i rewizji.

Pisma i załączniki, wnoszone przez powoda cywilnego w toku dochodzeń wstępnych, są wolne od opłaty od podań i załączników. Obowiązek opłaty wpisu od powództwa powstaje z chwilą wytoczenia przez powoda roszczenia przed sądem wyrokującym.

Art. 56. Opłaty stemplowe w postępowaniu sądowym pobierane nie będą.

Dokumenty, składane przez stronę w postępowaniu sądowym, podlegać będą opłacie stemplowej tylko wówczas, gdyby te same opłacie podlegały bez korzystania z nich w tem postępowaniu.

Art. 57. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 października 1924 r. o opłatach stemplowych i sądowych w sprawach, związanych z przerachowaniem wierzytelności prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 844), o ile dotyczy opłat sądowych w postępowaniu spornem, pozostaje w mocy z tą zmianą, że w miejsce ust. 2 § 13 wchodzi przepis następującej treści:

„W postępowaniu przed sądem I instancji wartość przedmiotu sporu przy wniesieniu skargi należy traktować jako nie dającą się określić z tem, że tymczasowo oznaczony wpis nie może przekraczać 100 zł”.

Art. 58. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc wszelkie przepisy, dotyczące przedmiotów, unormowanych w ustawie niniejszej, a w szczególności:

- 1) ustawa o kosztach sądowych z dnia 18 czerwca 1878 r. (Dz. U. Rzeszy niem. str. 141);
- 2) §§ 118, 119 ust. 1 i 2 oraz §§ 120 do 135 ustawy o kosztach sądowych z dnia 25 lipca 1910 r. (Zb. U. prusk. str. 184);
- 3) § 120 oraz ustęp 2 § 123 ustawy postępowania cywilnego.

Postanowienia tych ustaw będą jednak nadal stosowane w sprawach egzekucyjnych, upadłościowych, zapobiegających upadłości i przymusowej likwidacji jednostki kolejowej, które przed dniem wejścia w życie ustawy niniejszej weszły do sądu — aż do ukończenia tych spraw, a co do będących w toku w tym dniu w sporach cywilnych — aż do ukończenia postępowania w instancji. Jednak i w tych sprawach z chwilą wejścia w życie ustawy niniejszej będą miały zastosowanie postanowienia art. 12 i 52.

Art. 59. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 60. Ustawa niniejsza obowiązuje na obszarze sądów apelacyjnych: poznańskiego i toruńskiego i sądu okręgowego katowickiego i wchodzi w życie z dniem pierwszym miesiąca kalendarzowego, następującego po dniu ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*